

Saksnr: 2019/133-2
Saksbehandlar: Jone Engelsvold

Saksframlegg**Saksgang**

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon		02.12.2019

Styringsmodell for regionalt forskingsfond Vestland**Forslag til vedtak**

1. Vestland fylkeskommune opprettar eit eige styre for Regionalt forskingsfond Vestland med politisk representasjon frå Vestland fylkesting og med eksterne medlemmer.
2. Funksjonstida for styret er fire år som fell saman med inneverande fylkestingsperiode.

Samandrag

Saka gir informasjon om noverande styringsmodell for ordninga med Regionalt forskingsfond. Kunnskapsdepartementet har meldt fylkeskommunane at dei sjølve kan bestemme framtidig styringsmodell. Det vert fremja forslag om å etablere eit eige styre for Regionalt forskingsfond Vestland med ei blanding av politisk representasjon og eksterne fagfolk frå næringsliv og offentleg sektor. Forslaget er ei vidareføring av modellen som har vore nytta sidan Regionale forskingsfond Vestlandet vart etablert i 2010.

Rune Haugsdal
prosjektleder

Bård Sandal
påtroppande fylkesdirektør for
Innovasjon og næringsutvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven signatur.

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Regionale forskingsfond (RFF) har sidan 2010 vore eit regionalt verkemiddel for å stimulere til forskingsbasert innovasjon. Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane har vore saman i RFF Vestlandet som er eitt av sju fond. Fondet har si eiga heimeside med utfyllande informasjon om ordninga <https://www.regionaleforskningsfond.no/vestlandet/>

Frå 2020 skal RFF følgje dei nye fylkeskommunane slik at det blir 11 fondsregionar. Vestland blir då eigen fondsregion, og vil få tilskotsmidlar til eige fond.

Frå 2010 har eigne retningslinjer fastsett av Kunnskapsdepartementet vore styrande for ordninga med Regionale forskingsfond. Kunnskapsdepartementet har nyleg hatt på høyring eit forslag til forskrift om dei regionale forskingsfonda. Forskrifta skal erstatte dei gamle retningslinjene. Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon vedtok ei høyringsfråsegn om forskrifta i møte 12. november 2019 (PS 04/19).

Dei gamle retningslinjene har detaljerte krav til samansetting, oppnemning, ansvar og arbeidsform for styra til dei regionale forskingsfonda. I forslaget til forskrift er det opna for at den enkelte fylkeskommune sjølv vel modell for styring og forvaltning. Dette har Kunnskapsdepartementet også meldt i eige brev til fylkeskommunane, slik at dei kunne starte arbeidet med organisering av fondsarbeidet alt før forskrifta vert gjeldande.

I denne saka vert det fremja forslag om styringsmodell for RFF Vestland for inneverande fylkestingsperiode.

Styringsmodell 2010 - 2019

Frå starten i 2010 har retningslinjene fastlagt at kvart fond skal ha eit fondsstyre med to medlemmer frå kvar fylkeskommune i fondsregionen og to medlemmer nemnt opp etter forslag frå Noregs forskingsråd på vegne av Staten. Styret skal ha medlemmer som har forskingsfagleg og forskingsadministrativ kompetanse, og fondsstyret skal samla ha brei innsikt i forskning, næringsliv og samfunnsspørsmål. Retningslinjene gir også ein del detaljerte føringar for styrearbeidet, inkludert at styret skal arbeide etter årleg tilskotsbrev frå Kunnskapsdepartementet og politisk bestillingsbrev frå fylkeskommunane. Slikt politisk bestillingsbrev har vore laga for kvar valperiode, med høve for fylkestinga til å gje supplerande føringar i samband med behandling av årsrapportar frå fondsarbeidet.

Styret for RFF Vestlandet har sidan starten i 2010 hatt alle dei tre fylkesordførarane i fondsregionen som medlemmer. Vervet som styreleiar har alternert mellom fylkesordførar i Rogaland og i Sogn og Fjordane, med fylkesordførar i Hordaland som fast nestleiar. Dei andre styremedlemene har vore knytt til ulike fagområde innan næringsliv og kommunal sektor. Forskningsrådet har gjennom heile perioden hatt ein observatør i styret. Hordaland fylkeskommune har vore vertsfylke med det administrative hovudansvaret og ein sekretariatsleiar som har fremja sakene for styret. Ein avtale mellom fylkeskommunane har regulert samarbeidet om fondet både når det gjeld styre og administrasjon.

Styret sitt arbeide har til vanleg vore organisert med fire årlege møte. Styret har vedteke årleg handlingsplan basert på fylkestinga sitt bestillingsbrev. Hovudvekta av arbeidet har vore behandling av forskingsøknader. I 2018 behandla styret 85 søknader, og fordelte kr. 36 869 000 til 33 søknader om regional kvalifiseringsstøtte (forprosjekt) og 8 søknader om større innovasjonsforskningsprosjekt.

Kunnskapsdepartementet har notifisert ordninga med regionalt forskingsfond i ESA. Fylkeskommunane tildeler gjennom regionale forskingsfond bedriftsretta støtte etter dei krav som er sett i statsstøtteregulverket. Dei fleste av søknadene er unnateke rett til innsyn etter §26 i Offentleglova.

Styringsmodellen har vore drøfta i ulike samanhengar, seinast på eit ope erfaringsmøte styret for RFF Vestlandet arrangerte 26. september 2019. Tilbakemeldingane synes å vere samstemte positive til å ha eit styre sett saman av politiske representantar og fagleg nemnte opp personar med god forståing for forskning både næringsliv og offentleg sektor.

Framlegg til styringsmodell for RFF Vestland frå 2020

Kunnskapsdepartementet understrekar at fylkeskommunen er ansvarleg for at forskingskvalitet skal ivaretakast i alle ledd frå utlysing til tildeling av forskingsmidlar.

Fylkesdirektøren viser til at det å sikre forskingskvalitet som overordna kriterium i tildeling av midlar, er avgjerande for fondet sin legitimitet i Kunnskapsdepartementet og andre nasjonale og regionale aktørar, og for at fondet skal kunne vekse over tid. Ein vil på grunnlag av dei oppgåvene som RFF er pålagt tilrå at det blir etablert eit eige styre for RFF Vestland.

Styret vil, på grunnlag av forskrift og tilskotsbrev frå Kunnskapsdepartementet, og fylkeskommunen sine vedtekne mål og strategiar, få ansvar for å sikre forskingskvalitet og regional relevans i alle ledd frå utlysing til vedtak om tildeling av forskingsmidlar til enkeltprosjekt. Eit eige sekretariat vil få ansvar for å lage saksframlegg og innstillingar til styret, basert mellom anna på vurderingar frå fag/ekspertpanel nemnt opp av Forskringsrådet, slik forskrifta legg opp til.

På bakgrunn av kvalitetskrava som er stilt til RFF meiner fylkesdirektøren at samansettinga av styret bør reflektere kompetanse på forskningssystem og forskingsprosessar i både næringsliv og offentleg sektor. Styremedlemene bør samla ha brei innsikt i forskning, næringsliv og samfunnsutfordringar.

Styret si funksjonstid skal vere ein periode på fire år som fell saman med fylkestingsperioden.

Vedtakskompetanse

Hovudutval for næring, naturressursar og innovasjon

Vurderingar og verknader

Økonomi: Ordninga med regionale forskingsfond er finansiert med øyremerka overføring frå Kunnskapsdepartementet. Av denne kan ein nytte midlar til administrasjon av fondet.

Klima: RFF Vestlandet har over fleire år støtta forskingsprosjekt med sikte på ei meir berekraftig utvikling av privat og offentleg sektor. Bestillinga for neste valperiode vil avgjere tema.

Folkehelse: Regionale forskingsfond har over fleire år støtta forskingsprosjekt innan dei kommunale og fylkeskommunale ansvarsområda, mellom anna innan folkehelse. Bestillinga for neste valperiode vil avgjere tema

Regional planstrategi: Den politiske bestillinga og handlingsplanen for Regionalt forskingsfond Vestlandet har vore forankra i regional planstrategi. Slik er det venta å vere også frametter.

Konklusjon

RFF Vestlandet bør i fylkestingsperioden ha eit eige styre sett saman av politiske representantar og eksterne medlemmer som samla har brei innsikt i forskning, næringsliv og samfunnsutfordringar.